the osteological and archaeobotanical investigations. Sherds of rustic grey-brown unglazed pottery dominate among the ceramics, pig bones (48.9%) among the bones, and ordinary raspberry fruit among the plant remains. Among the more interesting finds, the sherds of contemporaneous pottery decorated with a wavy design should be mentioned (Fig. 3).

BIRŠTONAS

Vytautas Vingis, Matas Valauskas

Archeologiniai tyrimai Birštone

2020 m. Birštono miesto istorinės dalies (UK 4072) teritorijoje ir šalia jos planuota įrengti požeminius buitinių atliekų konteinerius bei aikšteles prie jų. Konteinerių ar jų dangų įrengimo vietose S. Dariaus ir S. Girėno g. 4, Birutės g. 19B bei B. Sruogos g. 4A vykdyti detalieji archeologiniai tyrimai ir žvalgymai.

Artimoje aplinkoje keletą kartų atlikti archeologiniai tyrimai: 2018 m. N. Brazdeikis Tulpių g. 4, B. Sruogos g. 6 ir S. Dariaus ir S. Girėno g. 23B ištyrė 3 šurfus, iš viso 3 m^2. Tulpių g. 4 sklype fiksuotas 70–80 cm storio sluoksnis, pagal jame rastus žiestos buitinės keramikos šukių fragmentus datuojamas XVII–XIX a. (*ATL 2018 metais*, 2019, p. 633). 2018 m. D. Petrulis Tulpių g. 4 ištyrė vieną 20 m^2 ploto perkasą. Jos ŠV dalyje aptiktas 48 cm storio XVII–XIX a. pažeistas kultūrinis sluoksnis su radiniais. 2020 m. V. Vingis vykdė archeologinius tyrimus S. Dariaus ir S. Girėno g. 4, Birutės g. 19B bei B. Sruogos g. 4A, jų metu ištyrė 3 šurfus, iš viso 6 m^2 dydžio plotą. ***Šurfe 1*** (S. Dariaus ir S. Girėno g. 4) iki 1,15 m gylio fiksuoti XIX–XX a. kultūriniai sluoksniai su to paties laikotarpio radiniais. ***Šurfe 2*** (Birutės g. 19B) fiksuotas vietomis suardytas 20–25 cm storio kultūrinis sluoksnis, kuriame aptikta XVII–XIX a. radinių. ***Šurfe 3*** (B. Sruogos g. 4A) 65 cm gylyje surastas 80x40 cm dydžio, apie 70 cm storio plotelis, kuris, manoma, yra apardytas XVIII–XIX a. archeologinis sluoksnis.

2020 m. tyrimų metu ištirtos dvi perkasos: Birutės g. 19B ištirta 9 m ilgio, apie 1,7–2,6 m pločio perkasa (iš viso 22 m^2), S. Dariaus ir S. Girėno g. 4 ištirta netaisyklingos formos 10–12 m ilgio, 2,3–4,5 m (iš viso 44 m^2) pločio perkasa. Bendrai detaliųjų tyrimų metu ištirtas 66 m^2 plotas. Žvalgymų metu B. Sruogos g. 4A iki 3 m gylio ištirta apie 9 m ilgio, 3–3,5 m pločio iškasa (apie 30 m^2), taip pat sklype iki 0,4 m gylio žvalgytas 15 m^2 plotas. Birutės g. 19B iki 40 cm gylio žvalgytas 23 m^2 plotas. S. Dariaus ir S. Girėno g. 4 iki 40 cm gylio žvalgytas 26 m^2 plotas.

Perkasoje 1 (Birutės g. 19B) po 35–80 cm storio XIX–XXI a. datuojamais sluoksniais rastas 15–40 cm storio XVII–XIX a. datuojamas archeologinis sluoksnis su to paties laikotarpio buitinės keramikos šukėmis. Geltonas smėlis – įžemis perkasoje pasiektas 60–100 cm gylyje. Įžemio horizonte aptiktas įgilintas objektas 3, datuojamas XVII–XIX a.

Perkasoje 2 (1 pav.) (S. Dariaus ir S. Girėno g. 4) po 70–80 cm storio permaišytais XX a. sluoksniais rastas 10–30 cm storio XVII–XIX a. datuojamas archeologinis sluoksnis su to paties laikotarpio buitinės keramikos šukėmis. Įžemis perkasoje pasiektas 1,1 m gylyje. Perkasoje rasti įgilinti objektai 1, 4, 8, 12 pagal aptiktus radinius datuojami XVII–XVIII a. Iš visų rastų įgilintų objektų išskirtinis 8 – pusapvalės formos objektas, kurio ilgis buvo apie 2,2 m, plotis – 1,7 m. Ištyrus jo pjūvį nustatyta, kad objektas buvo užapvalintu dugnu, iki 2,8 m gylio, užpildytas juoda žeme. Įžemis šioje vietoje kasamu

1 pav. Perkasoje 2 įžemyje matomi įgilinti objektai iš ŠR. V. Vingio nuotr.

Fig. 1. Sunken objects visible in the sterile soil in trench 2, as seen from the NE.

2 pav. Keramikos šukė. G. Pilkauskaitės nuotr.

Fig. 2. A potsherd.

0 3 cm

zondu pasiektas apie 4,5 m gylyje. Įgilintame objekte 8 aptikta XVII–XVIII a. datuojamos buitinės keramikos šukių (2 pav.). Atlikus archeobotaninius įgilinto objekto 8 grunto tyrimus (R. Karaliūtė ir G. Motuzaitė Matuzevičiūtė Keen), aptikta rugių, grikių bei paprastųjų miežių sėklų. Iš kelių miežio žiedažvynio fragmentų galima spęsti, kad miežiai priklausė dvieilių luobelinių miežių tipui. Taip pat mėginyje aptikta pelėžirnių, balandų, viksvų, lipikų ir kt. Be augalų sėklų ar augalo dalių, mėginyje taip pat rastos kelios sausumos moliuskų geldelės, rodančios palaipsnį, o ne staigų buitinės duobės užsipildymo procesą.

Detaliųjų tyrimų metu surinkti ir inventorinti 186 radiniai, iš kurių didžioji dalis – buitinė keramika. Archeologiniuose sluoksniuose bei įgilintuose objektuose aptikta buitinė keramika datuojama XVII–XIX a.

Žvalgant B. Sruogos g. 4A fiksuoti 0,7–2 m storio XX a. sluoksniai, po kuriais rastas geltonas smėlis – įžemis. Birutės g. 19B, S. Dariaus ir S. Girėno g. 4 bei B. Sruogos g. 4A naujai įrenginėjamų dangų vietose iki 20–40 cm gylio vykdytų žvalgymų metu fiksuoti XX a. suformuoti sluoksniai su to paties laikotarpio radiniais.

The Archaeological Investigation in Birštonas

In 2020, an archaeological investigation (66 m^2 excavated, 94 m^2 surveyed) was conducted at the planned sites of underground household waste containers and the aprons around them in the city of Birštonas (Birštonas Municipality). At Birutės St. 19B, under 35–80 cm thick, 19th–21st-century layers was a 15–40 cm thick, 17th–19th-century archaeological layer containing sherds of contemporaneous household pottery. Yellow sand sterile soil was reached at a depth of 60–100 cm in the trench. At S. Dariaus ir S. Girėno St. 4, under 70–80 cm thick disturbed 20th-century layers was a 10–30 cm thick, 17th–19th-century archaeological layer (Fig. 1) containing sherds of contemporaneous household pottery (Fig. 2). Sterile soil was reached at a depth of 1.1 m in the trench.

BIRŽAI

Karolis Duderis

Ūkinės duobės tyrimai Biržuose

2020 m. Biržų senojo miesto vietoje (UK 3219), J. Bielinio g. 11 sklype, atlikti detalieji tyrimai, kurių metu ištirtos 2 perkasos (bendro